

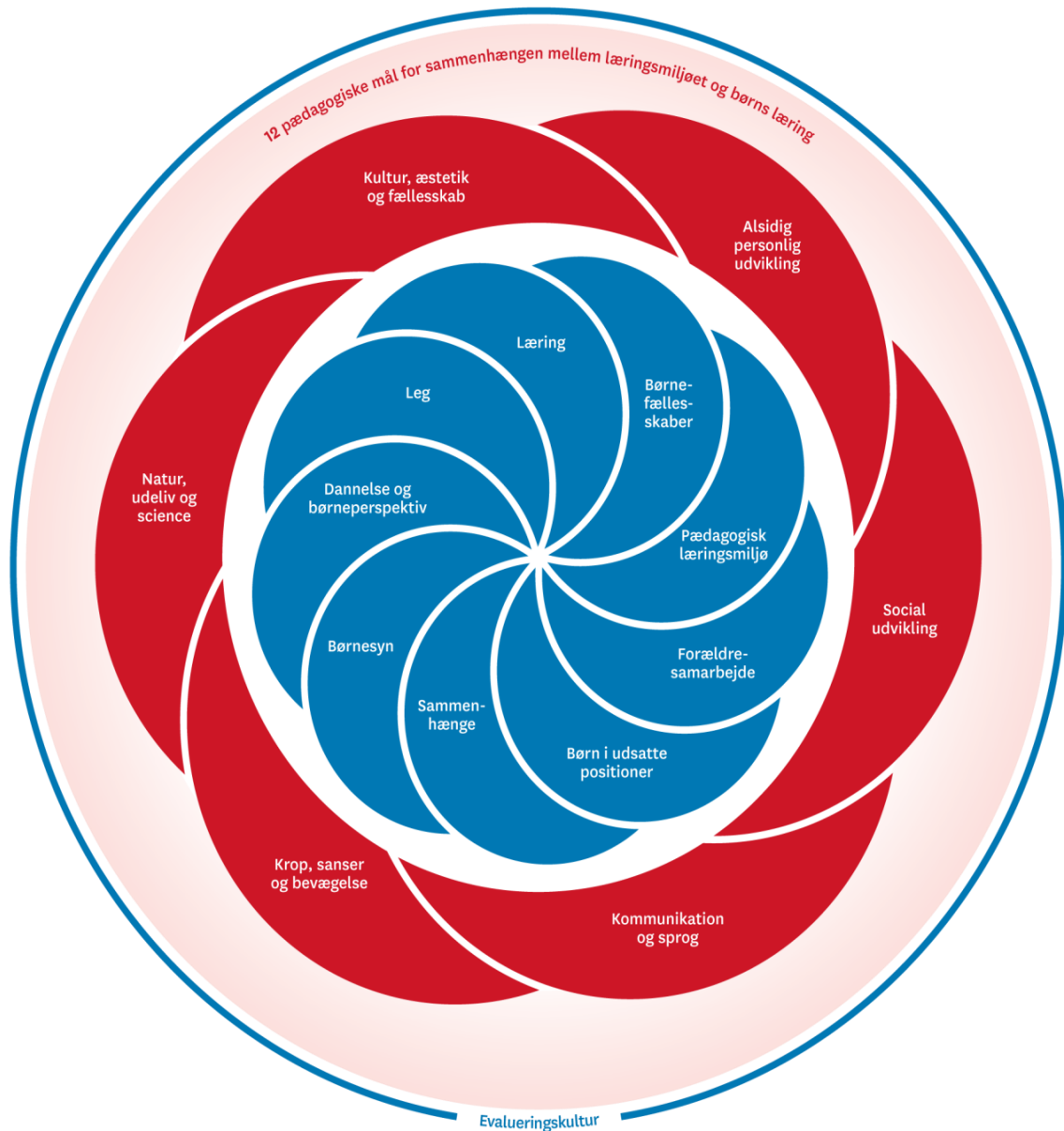

RUDERSDAL
KOMMUNE

Pædagogisk læreplan for Børnehuset Fredsholm Juli 2021

Ramme for udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er

udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Revideret juli 2021

Børnehuset Fredsholm er en kommunal daginstitution under område Hestkøb, som består af 7 institutioner med fælles områdeleder og -bestyrelse.

Børnehuset Fredsholm er en integreret daginstitution bestående af 3 stuer fordelt i 2 afdelinger. Vuggestuen, Brumbassestuen, har 12 børn i alderen 0 – 3 år. Her er tilknyttet en pædagog og to medhjælpere, hvoraf den ene medhjælper begynder på meritpædagoguddannelsen i september 2021. Børnehaven har to stuer, Sommerfugle- og Mariehønestuen, som gennemsnitlig over et år har 35 børn. Her er tilknyttet 4 pædagoger og en medhjælper. Derudover har vi ansat en musikpædagog, som kommer 3 formiddage om ugen for at lave rytmik med børnene. Vi har en dagplejer tilknyttet, som kommer hver onsdag med sine 4 dagplejebørn.

Børnehuset Fredsholm er beliggende i en smuk gammel palævilla, hvor vuggestuen er i stueplan og børnehaven på 1. sal. Vores hus er indrettet med mange rum, hvilket giver mange muligheder for både rolige og mere fysiske lege. På 1. sal har vi desuden et fællesrum og et lille Kreaturum, hvor der er mulighed for at sidde med en mindre gruppe børn og fordybe sig i en aktivitet. I stueplan har vi et Multirum, hvor vi har klatrevægge, ribber og mulighed for at opsætte reb, gynger, ringe m.m. Derudover bruges rummet til at lave rytmik, holde fællessamling for huset og andet. Børnehuset ligger i en gammel have, som vi nu har til vores legeplads. Her har vi mange muligheder for at udfolde os. Der er små kroge, hvor der er mulighed for at lege, uden at andre kommer for tæt på. Vi har omdannet vores 2 store bede til et sted med større biodiversitet, her kan børnene blandt andet vende træstubbe og finde mange forskellige dyr. Vi har bålplads, gynger, rutsjebane, klatrestativ, legehus og en stor sandkasse.

Vores børnehus er placeret i naturskønne omgivelser, som giver mulighed for mange gode oplevelser. Eksempelvis er vi tæt på Furesøen, Nonnesøen og Bistrup Hegn. I Bistrup Hegn ligger Bistrup Hus, som er tilknyttet område Hestkøb. Institutionerne i området har ansat en naturvejleder, som vi benytter os af på skift. Det inspirerer os til at være endnu mere nysgerrige på naturen, og hvad vi kan i den.

I vores dagligdag vægter vi et anerkendende og ligeværdigt fællesskab rigtig højt, da vi mener, at det at kunne begå sig i sociale sammenhænge samt have forståelse og empati for andre, giver et godt afsæt for at kunne lære andre kompetencer.

Vores temaer er lagt fast på vores årshjul, som vi arbejder ud fra.

Pædagogisk læreplan

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Revideret juli 2021

I Børnehuset Fredsholm er vi optaget af at møde barnet lige der, hvor det er. Du vil opleve imødekommende og anerkendende voksne, som er i børnehøjde og har øje for, hvordan det fremmødte barn har det, hvad det har brug for, og hvordan det hjælpes videre ind i børnefællesskabet.

Eksempel på dette er, at den voksne om morgenen har arrangeret forskellige legemuligheder for børnene og deltager selv i det ene, hvor barnet har adgang til at blive hjulpet ind i fællesskabet. Den voksne gør det ved at sætte ord på, hvad de skal sammen og opmuntrer barnet til at deltage. I dette eksempel er den voksne i en co-player position, hvor børnene og pædagogen sammen skaber legen. Denne position har den største betydning for børnene og får legen til at kunne mere.

Igennem leg bidrager det enkelte barns historie også til fællesskabet. Her understøtter de voksne den leg, som enkelte børn er optaget af og hjælper med at videreudvikle den samt bringe den ud i et større fællesskab. At have et blik på, hvad børnene er særligt optaget af, er en måde, at inddrage udviklingen af barnets demokratiske dannelse. I denne proces må de voksne øve sig i at forstå barnets perspektiv i dets interesser, intention og handling.

Eksempelvis har en dreng i børnehaven været i haven med sin far. Han møder op i børnehaven iført arbejdsbukser og –handsker. Han vil gerne lege arbejdsmand på legepladsen. Pædagogen skaber rum for, at det er muligt samt tilfører rekvisitter. På kort tid går legen fra at rumme et barn til 6 børn. Igennem hele formiddagen støtter pædagogen op, så legen kan fortsætte og udvikles.

I vuggestuen har en 2 årig dreng leget med dyr igennem længere tid om morgenen. Til samling har han stadigvæk en krokodille i hånden. Pædagogen bemærker dette og spørger ham, om han gerne vil synge en sang om en krokodille. Det vil han rigtig gerne. De andre børn bliver også optaget af krokodille, og samlingen udvikler sig til at rumme endnu flere dyr.

Et andet billede, hvor børnesynet og demokratisk dannelse træder frem, er i vores arbejde med at benytte børneråd. Det skal hjælpe de voksne til at blive klogere på, hvad børnene er optaget af, synes er spændende, gerne vil have eller savner i institutionen. Børnenes stemmer høres blandt andet til en afstemning om nye stuenavne. Til samling ligger 10 billeder frem med forskellige flyvende insekter, børnene har hver en stemme, som de giver et dyr. De 5 med flest stemmer tages fra. Herefter vælges 2 ud af de 5, og til sidst stemmes imellem 2 insekter.

I det pædagogiske læringsmiljø skal der altid tages udgangspunkt i et børneperspektiv både i rutinesituationer, børneinitierede lege eller voksenstyrede aktiviteter. I nogle måneder har vi

arbejdet med børneperspektiv i garderoben. De voksne oplevede, at der var meget uro og kaos i garderoben. Vi ville gerne gøre det til en rar og lærerig oplevelse for børnene, hvor der er tid til fordybelse og mulighed for støtte fra en voksen. Vi var nysgerrige på, hvordan børnene oplevede det. En gruppe i børnehaven holdt børnemøde, hvor børnene og de voksne sammen talte om, hvordan de oplevede at komme i kælderen.

Gennemgående udsagn fra børnene:

- Vi larmer
- Vi løber
- Der er for varmt

Børnenes udsagn understøttede de voksnes observationer.

Der blev gjort forskellige tiltag:

- Børnene opdeles i mindre grupper, når vi går i garderoben
- Når den første gruppe er færdig, går den voksne ud med disse børn
- Tingene i garderoben er tilgængelige for børnene
- De voksne opmuntrer børnene i det, som de øver sig på.

Tegn, som vi kigger efter hos børnene:

- Selvaktiverende børn på en positiv måde
- Børnene kan nå deres ting
- Børnene begynder at tage tøj på
- Ingen løb
- Ingen gemmeleg
- Lavere støjniveau
- Børnene hjælper hinanden

Tegn, som vi kigger efter hos de voksne:

- Rolige voksne
- Voksne siger ikke stop
- Opmuntrer og støtter børnene
- Giver børnene handlingsanvisninger

Pædagogisk læringsmiljø

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Revideret juli 2021

I Børnehuset Fredsholm ser vi på alle delene i vores pædagogiske læringsmiljø kl. 7 – 17 med lige stor betydning. Den voksne indgår, som et vigtigt element og har en bevidsthed om, betydningen af den påvirkning, som hun har på det pædagogiske læringsmiljø. Vi ønsker at skabe en dagligdag for børnene, som har en tydelig dagsrytme og er forståelig for de forskellige aldersgrupper. Vores hverdag veksler imellem rutinesituationer, vokseninitieret aktiviteter der kan tage udgangspunkt i den pågældende periodes tema eller være mere spontane samt børneinitieret leg.

I børnehaven har vi en tavle med piktogrammer på begge stuer, hvor der er billeder af alle børn, voksne samt dagens formiddagsaktivitet. Derudover har vi billeder af vejret, ugedagene vises vha. farver og pile. Desuden er der lavet piktogrammer med, hvad man ikke må eks. kaste legetøj, og hvad der er mere vigtigt, hvad man gerne må eks. lege med legetøjet. Det, man ikke må, er rødt og med en tommelfinger, som vender nedad. Det, man må, er grønt og med tommelfinger opad. Til samling kl. 9.30 taler vi om, hvem der er kommet, og måske vælger børnene, hvad de vil lave, eller den voksne fortæller, hvad de skal den pågældende dag.

I vuggestuen har vi også en tavle med piktogrammer til samling, som skal understøtte det verbale. Hver dag er der et af børnene, som sætter billederne af børn og voksne op, samt dagens aktiviteter, mens der tales om det.

Dette har vi gjort for at gøre det mere overskueligt for børnene samt forberede dem på, hvad de skal i løbet af dagen, og hvem skal de være sammen med. Vi oplever, at når vi holder morgensamling og taler om, hvad vi skal i dag, så har mange børn i børnehaven allerede orienteret sig på tavlen. De er opmærksomme på, hvem der er kommet, og hvem de mangler mm. Dette understøtter opfattelsen af at være en del af fællesskabet.

Morgenen og eftermiddagens læringsmiljø er præget af spontane og børneinitieret leg samtidigt med, at pædagogen er nærværende og opsætter muligheder for at indgå i en voksenstyret aktivitet såsom puslespil, lege med modellervoks eller bygge med klodser, som kan udvikles til at omfatte flere børn og derved understøtte børnenes deltagelsesmuligheder i fællesskabet.

Formiddagens læringsmiljø foregår i stuegrupper, som evt. er opdelt i mindre børnegrupper. Opdelingen giver mulighed for et mere fordybende læringsmiljø, hvor børnegruppen og den voksne kan være nysgerrige sammen og have udviklende oplevelser. I formiddagens læringsmiljø arbejdes med forskellige temaer igennem året. Aktiviteterne indenfor temaerne gentages måske nogle gange, eller der bygges ovenpå sidst alt efter børnegruppen. Gennem en tæt dialog med børnene har pædagogen mulighed for at udfolde de tidligere handlinger, og sammen oplever de det næsten igen. Oplevelserne, som børnene og pædagogen har haft sammen, afspejles indimellem i den børneinitieret leg. Eksempelvis har vuggestuen arbejdet med "De tre bukke bruse" igennem en længere periode på mange forskellige måder. Efterfølgende kan den voksne se, at børnene begynder at lege "De tre bukke bruse". Den voksne er nu klar til at støtte med genstande, som kan understøtte legen eller selv indgå i legen.

I læringsmiljøet imellem kl. 12 – 14 er vi altid udenfor. Legen er præget af børneinitieret leg. De voksne understøtter legene, som er i gang eller leger sammen med børnene.

I de forskellige læringsmiljøer igennem hele dagen indgår også alle rutinesituationerne, som er en ligeså vigtig del af det pædagogiske læringsmiljø. En rutinesituation, som fylder meget i barnets hverdag, er eksempelvis en spisesituation. I den findes læring for barnet i mange former. Det skal bl.a. forholde sig til motorik, sprog og kulturel dannelse. Børnene opmuntres til f.eks. selv at hælde op af små kander. Den voksne sidder med en mindre børnegruppe og aflæser det enkelte barn, så det kan støttes alt efter behov og udviklingstrin. Igennem måltidet er den voksne opmærksom på, hvad der sker ved bordet – hvad peger/spørger barnet efter? Den voksne hjælper med at sætte ord på barnets nonverbale kommunikation, følelser og handlinger. Det kan være, at den voksne kan se barnets glæde ved at få en bestemt ting og italesætter dette. Barnet kan derved fortælle mere eller være undersøgende på sidemandens, hvilket den voksne kan hjælpe med at sætte ord på og bringe i spil. En anden opmærksomhed kan være rettet mod, om kammeraterne ved bordet kan hjælpe, så skålen kommer hen til barnet, som efterspørger denne. I denne situation sætter den voksne ord på, hvad barnet udtrykker og hjælper med at spørge kammeraten længere væk, om han vil række frugtskålen hen til barnet. Kammeraten skubber skålen til sin sidemand, som videresender denne støttet af pædagogen, indtil skålen til sidst når barnet. Pædagogen italesætter hjælpen. Igennem denne lille ageren øver børnene sig på at have forståelse for hinandens behov, udvikle empati og vente på tur.

Samarbejde med forældre om børns læring

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Revideret juli 2021

Det er vigtigt for os at have et tæt forældresamarbejde med alle forældre omkring deres barn. Det sker igennem den daglige dialog, nyhedsbreve, forældremøder og –samtaler samt i forældrerådet.

I Børnehuset Fredsholm, tilbyder vi samtaler, som er baseret på dialogmodulet "Hjernen og Hjertets" elektroniske vurderingsskemaer til forældre og pædagog. I dette dialogværktøj er der fastlagte tidspunkter i forhold til børnenes alder, hvor samtalerne afholdes. Ved behov er der mulighed for individuelle samtaler om det enkelte barns trivsel.

Forældrerådet er en aktiv del af samarbejdet imellem forældre og børnehus. Forældrerådet består af 6 forældrerepræsentanter, en medarbejder samt daglig leder. Der afholder 4 – 5 årlige møder. På møderne drøftes børnehusets faglige udvikling, og forældrene kommer med deres perspektiv på, hvad de oplever. I den sidste periode har vi været optaget af "Børneperspektiv i garderoben",

hvor forældrene er kommet med mange refleksioner over betydningen af dette fokus for deres barn. Derudover drøfter vi i øjeblikket, om forældrene – når vi er helt genåbnet - skal helt ind på stuen om morgenen og om eftermiddagen.

I område Hestkøb har vi en områdebestyrelse, som består af en forældrerepræsentant fra hvert forældreråd samt områdeleder. De daglige ledere er med på skift. Der afholdes 4 årlige bestyrelsesmøder. På disse møder aftales blandt andet principper for områdets arbejde.

Børn i udsatte positioner

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Revideret juli 2021

Den daglige struktur understøtter, at vi har mulighed for bedre at kunne tilgodese de forskellige behov, som er i børnegrupperne. Ved at opdele os i mindre grupper så meget så muligt, opstår der en chance for en tættere kommunikation børnene imellem samt mellem barn og voksen. Dette giver grobund for, at pædagogen kan understøtte og sætte ord på oplevelser og derigennem skabe potentialet for en leg. Indimellem er der børn, som har behov for at trække sig fra fællesskabet. Her er vi opmærksomme på at skabe mulighed for det eksempelvis ved et puslespil ved bordet eller leg alene i et afgrænset hjørne. At et barn får adgang til et frirum, kan være med til at gøre en kæmpe forskel for barnet og dets udviklingsmuligheder i en positiv retning. Det kan være med til, at barnet kan rumme resten af dagen.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Revideret juli 2021

I formiddagens læringsmiljø er de største børnehavebørn nogle dage samlet i en gruppe for dem selv. Denne opdeling giver børnene mulighed for at få flere relationer til andre jævnaldrende end dem på deres egen stue. At kunne spejle sig i forskellige kammerater, møde andre perspektiver på livet samt få flere relationelle muligheder i børnefællesskabet, giver grobund for et styrket individ og nye fællesskaber.

Vi arbejder med "Den gode overgang", hvor vi fordyber os ned i fastsatte temaer og deltager i de fælles forløb med andre børnehaver i området. Vi vægter at deltage i disse tilrettelagte forløb, så børnene har mulighed for at møde nogle af deres kommende kammerater. Den dag børnene begynder i SFO, vil de kunne genkende nogle børn fra de andre børnehaver. Vi udfolder de forskellige temaer sammen med børnene, så de har et godt fundament med fra børnehaven, og som der bygges videre på i SFO og skole.

I læringsmiljøet for de ældste børnehavebørn har vi fokus på at skabe et samarbejdende miljø blandt børnene. Børnene stilles overfor mange forskellige typer af opgaver, som skal løses i fællesskab. Dette gøres 2 & 2 eller i små grupper på 3 – 4 børn. En samarbejdsopgave kan f.eks. være at tegne et hus, som de efterfølgende skal bygge af duplo klodser. At øve sig på at skulle løse en opgave sammen – at være afhængige af hinanden, mener vi er et godt fundament at bygge fra en tidlig alder, da det er en kompetence, som man skal trække på igennem hele livet. Samtidigt understøttes barnets udvikling af empati, kunne forhandle og evne til at indgå i et fællesskab.

Derudover arbejdes der med at stifte bekendtskab med bogstaver og tal samt øve sig i at skrive sit eget navn på de ting, som laves. Det kan også være en stille opgave som eksempelvis fold papiret til fire felter og tegn fire ting, som findes udenfor - et træ, en sol osv. I denne opgave skal barnet lytte til beskeden og prøve at omsætte den til handling. Hvis opgaven føles svær, får barnet først hjælp af sidemanden, derefter en voksen. Herigennem støttes barnet i at prøve selv, få hjælp fra fællesskabet eller blive guidet og opmuntret af den voksne.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi har etableret et tæt samarbejde med Plejehjemmet Bistrupvang beliggende på Bistrup Byvej. Ca. hver anden måned har vi en fælles aktivitet med de ældre medborgere. Det kan være for hele børnegruppen eller dele af den. Vi ønsker at skabe en forståelse for, hvordan man kan hjælpe andre, og hvordan man kan indgå i aktiviteter på forskellige måder ud fra ens forudsætninger men stadig være en del af et fællesskab,

Følgende aktiviteter er vi fælles om:

Fastelavn – De ældste børn i børnehaven slår katten af tønden sammen med de ældre. Derefter hjælper børnene med at dele indholdet fra tønderne ud til de ældre.

Finde påskeæg – Sammen med de ældre leder børnehalebørnene efter påskeæg rundt omkring i plejehjemmets have.

Luciaoptog – De ældste børnehalebørn går Luciaoptog for de ældre

Royal Run – Hele institutionen er til Royal Run på plejehjemmet, hvor alle bevæger sig rundt på en bane i plejehjemmets have. Målet for os med denne aktivitet var, at børnene udviser glæde i mødet med de ældre medborgere og gennemfører banen sammen med dem. Vi observerede, at mange børn opsøgte de ældre og udviste empati overfor dem.

I lokalmiljøet benytter vi også Bistrup Kirke til jul og påske, Birkerød bibliotek, biografen og svømmehallen.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Revideret juli 2021

Børnemiljøet er afgørende for, at børn trives, udvikles, lærer og dannes.

Fysiske børnemiljø:

Børnehuset Fredsholm er en gammel palævilla i 2 plan. Vuggestuen er beliggende i stueplan og børnehaven på 1. sal.

Vi har indrettet stuerne, så det giver børnene mulighed for at bevæge sig og lege på forskellige måder. Vi arbejder på at skabe tydelige legezoner, så børnene ved, hvad de kan de forskellige

steder, samtidigt med at de inspireres af det tilbudte. Børnene lærer at afkode normerne for, hvor og hvad kan jeg lege her. At skabe tydelige legezoner hjælper børnene til at kunne lege mere uforstyrret.

Vores gangarealer er inddraget som læringsmiljøer, som børnene kan gå på opdagelse i. I børnehaven findes rimord på gulvet, og i stueplan er der en bogstavslange på gulvet. Disse indgyder både til spontan og planlagt leg.

Vi har en stor legeplads i vores have. Her er der mulighed for fysisk udfoldelse, men også de mere rolige lege imellem træerne eller bag buskene.

Psykiske børnemiljø:

Samspelet imellem barn-barn og barn-voksen skal være præget af gensidig respekt, empati og ligeværd. Det nødvendiggør, at den voksne er bevidst om sin egen tilgang og virkning på miljøet. I børnehuset vægter vi at møde barnet med en anerkendende tilgang. Det betyder, at vi ser, hører og forstår det, samt møder barnet, hvor det er – og at den voksne er i børnehøjde.

I efteråret 2021 skal vi arbejde fagligt med netop dette emne.

Æstetiske børnemiljø:

I Børnehuset Fredsholms æstetiske børnemiljø vil vi gerne fremme børnenes lyst til at fordybe sig i leg. Det gør vi blandt andet ved at skabe indbydende legezoner til børnene.

Eksempel på legezonernes betydning for udfoldelse af leg.

I vuggestuen centrede mange af børnene sig ofte samme sted for at lege. Det vil sige, at biler, klodser og dukkeleg var samlet på et lille areal, hvilket nemt udløste konflikter blandt børnene.

Nu er tingene fordelt og tydeligere viste, hvilket gør, at børnene eksempelvis leger med biler på og omkring biltæppet. Det giver mulighed for at bygge større og mere med legeklodserne i den anden del af stuen. I dette eksempel måtte de voksne se på legemiljøet igennem et børneperspektiv og få øje på børnenes handlinger og legetyper.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Barnet ses som et selvstændigt individ. I samspil med andre børn og voksne kan det udvikle sine kompetencer og forståelse af sig selv – hvem er jeg, og hvem er jeg i forhold til andre? Alle børn lærer forskelligt, og derfor er det igennem de pædagogiske refleksioner, at der skabes blik for de individuelle forskelligheder og ressourcer.

Igennem en projektperiode om barnets personlige univers har alle børn bl.a. lavet et hus med billeder af deres familie samt malet et selvportræt af deres ansigt.

Børnene har skullet hjælpe hinanden med, hvad der kendetegner den enkelte, og hvordan de ser ud? Hvad farve er mit hår, har jeg krøller, er håret langt eller kort osv.

I børnehaven har børnene været meget optaget af, hvem er hjemme hos mig og ikke mindst at fortælle sine kammerater om det. De har været nysgerrige på hinandens forskellige bolig- og familieforhold og ivrigt spurgt ind.

I vuggestuen har børnene været meget glade for deres huse. Familien er stolt blevet vist frem for kammerater og pædagoger. Barnet har kunnet pege på billederne, og pædagogen har skabt en dialog i børnegruppen ud fra huset.

Huset har været med til at skabe sammenhæng i barnets liv – skabt tryghed - som kan være med til at understøtte barnets gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskabet.

I hverdagen skabes læringsmiljøet for den alsidige personlige udvikling også i mange af vores dagligdagsrutiner og aktiviteter. Eksempelvis i en samling har vi fokus på at sidde sammen i et fællesskab, at vente på tur, turde sige noget i en større gruppe og være deltagende ud fra ens udvikling. Det kan være udfordringer, som den voksne skal støtte barnet i.

Vi er opmærksomme på at sætte ord på de følelser, som barnet møder i dagligdagen og give dem en forståelse for den oplevelse, som udløste følelserne.

Eksempelvis i en uoverensstemmelse imellem to børn er pædagogerne opmærksomme på at sætte ord på de følelser, som barnet oplever samt forklare det andet barns intention med dets handling. Vi støtter børnene ved at give dem handlingsstrategier for, hvad de kan gøre næste gang, at de står i en lignende situation.

Social udvikling

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Den sociale udvikling understøttes og udvikles igennem både de små og store fællesskaber, som barnet er en del af. Det er i disse fællesskaber, at barnet får øvet mange forskellige kompetencer.

Det kan indimellem være udfordrende og barnet kan have brug for voksenstøtte. Derfor er det vigtigt, at pædagogen har en opmærksomhed på de forskellige positioner, som pædagogen skifter imellem – foran, ved siden af og bagved – for at kunne understøtte børnenes deltagelse i legefællesskaberne.

Igennem leg med eksempelvis magneter i børnehaven deler børnene deres erfaringer om, hvordan man kan konstruere et højt tårn sammen. De giver plads til hinanden, indgår kompromiser og bruger hinandens erfaringer til sammen at skabe noget større.

I en køkkenleg lærer børnene bl.a. at forhandle, være tålmodige og acceptere forskelligheder. Legen kan også være med til, at børnene lærer at håndtere konflikter.

Vi benytter materialerne fra Fri for mobberi for at styrke børnefællesskaberne. Ved hjælp af billeder af forskellige situationer taler vi om, hvad der sker på billederne. Er der nogen, som har oplevet noget lignende? Hvordan kan man hjælpe hinanden? Hvordan tror I, at drengen har det osv.? Vi bruger legene derfra til at hjælpe børnene med at kunne samarbejde, udvikle empati for hinanden og indgå i sociale fællesskaber.

Billederne bruges eksempelvis efter en gåtur, hvor et barn ikke ville holde et andet barn i hånden. Efterfølgende kunne der tales om situationen ud fra en lignende på et af billederne. Det var ikke så "farligt" for børnene, da det jo var nogle andre børn, som det omhandlede. Efter lidt drøftelse trækkes dagens tidligere oplevelse ind for kunne den have været løst anderledes? Herigennem hjælpes børnene til at finde nye løsninger til næste gang, de oplever en lignende situation.

Kommunikation og sprog

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?
Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles på alle de arenaer, som barnet begår sig på. Igennem hele vores dagligdag er vi opmærksomme på, at vores kommunikation er tydelig, og at vi læser børnenes kropslige udtryk og sætter ord på disse.

Til samling i vuggestuen benyttes fagtesange til at inddrage alle børnene - også dem, som ikke har det talte sprog endnu har en oplevelse af at være med, da de deltager vha. forskellige fagter. Vi anvender endvidere bamser og sangkuffert til at visualisere sangene, så både ord og genstand kobles og er med til at understøtte barnets forståelse. Samlingerne foregår både siddende og stående, da mange af børnene har brug for at have hele kroppen med. En af samlingssangene foregår stående. Der synges:

Hallo med jer – hallo med jer

Må jeg se, hvor store I er - Så store

Børn og voksne slår sig på benene, mens der synges hallo. Derefter strækker de sig, så højt og langt, som de kan. Efterfølgende udskiftes stor med små. Herigennem opnår barnet en forståelse for forskellen imellem at være stor og lille ved hjælp af ord, krop og handling.

Vi udstiller de ting, som der er blevet arbejdet med eller ligger billeder på Børneruden. Det giver anledning til samtaler børnene imellem, børn og pædagoger samt børn og forældre. Vi oplever, at børnene derigennem kan fortælle meget omkring, hvad de har lavet og været optaget af i den pågældende situation.

Krop, sanser og bevægelse

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børn er i verden gennem kroppen. Når de støttes og udfordres i at bruge denne, tilegner de sig erfaringer, som de kan bruge videre frem.

I Børnehuset Fredsholm har vi øje for bevægelse både i vores indendørs og udendørs læringsmiljøer. I hverdagen organiserer vi os, så der er mulighed for, at barnet kan gøre så meget så muligt selv. Det kan være smøre brødet selv, hælde vand op, rejse sig selv op efter at være snublet eller kravle-gå-klatre op og ned.

I vuggestuen har vi et rum fyldt med skumpuder, som der kan bygges af, kravles over - under, rutsje på og hoppes ned fra. Børnene udfordrer sig selv eller med støtte fra den voksne. Den voksne opmuntrer barnet til at forsøge samtidigt med, at hun sidder i børnehøjde og er klar med en hjælpende hånd.

I vores multirum har børnene mulighed for at få stimuleret deres sanser og grovmotorik. Vi hænger gynger, reb og ringe op, hvor der er mulighed for at styrke børnenes balance. Vi spiller med bolde, så øje – hånd koordinationen styrkes og boldspark øves.

I Multirummet laver vi også rytmik. Tre gange om ugen kommer vores musikpædagog og laver rytmik med alle børnene i mindre grupper. De allermindste vuggestuebørn har sang og musik på stuen med pædagogerne.

Til rytmik bliver der både leget vildt, roligt og til rytmer fra musikken, så kroppen oplever at bevæge sig forskelligt. Det sker i børnefællesskaber på tværs af børnegrupperne i børnehaven og på tværs af vuggestuen og dagplejen. Det giver børnene mulighed for at spejle sig i andre på samme udviklingstrin og eksperimentere med forskellige typer af fysiske lege, samtidigt med at sproget understøtter kroppens handlinger. Rytmikken er med til at fremme en øget kropsbevidsthed og selvforståelse hos barnet.

Eksempel på et rytmikforløb for vuggestuebørnene:

Gensynsglæden er stor, når vi sætter trommerne frem. De spiller både sammen og hver for sig, samt galoperer rundt om "orkesteret" i fuld fart understøttet af trommerytmer. Det synes de er rigtig skægt.

Vi leger gemmeleg, hvor børnene skiftes til at gemme sig under faldskærmen, og hvor resten skal gætte, hvem der er blevet væk.

Herefter hopper, kravler, ruller, svømmer eller flyver børnene over til det gemte barn, der har bestemt bevægelsen.

Derudover leger vi med små silketørklæder, som vi tryller væk med remsen "Hokus pokus flødeboller med kokos". Tørklædet bliver tryllet om til både heste, katte, mus, slanger og spøgelser.

Elastikken med klokker på er blevet et hit for børnene. Vi holder alle i elastikken, mens vi enten hopper. Lister eller tramper rundt, hvorefter vi giver slip samtidig, så den flyver henad gulvet, mens børnene hviner af fryd.

Til sidst i rytmikforløbet ligger de ned på gulvet, og der bliver viftet med en kinesisk vifte til en stille farvelsang.

Eksempel på rytmikforløb med de mellemste børnehavebørn:

Vi har leget med store tørklæder, hvor vi gemte os under dem og sang Lotte Kærsås "Inde i mit hemmelige hus". Når vi kiggede ud af vinduet, fik vi øje på mange forskellige dyr. Både løver, slanger, flagermus og heste, hvor børnene brugte tørklæder til at lege med.

Vi har været ude at sejle på det store hav, hvor vi både kom til Kina, Rusland, Ungarn, Indien og Afrika. Vi dansede russerdans, fløjtede for slanger, der snoede sig og løb rundt som cirkusheste.

Vi har sunget om og kigget på "hemmeligheder" i en pose med både diamanter, edderkopper, konkylier og meget mere.

Derudover har vi leget fastelavnslege med masker.

Til sidst i forløbet har børnene masseret hinanden til meditationsmusik.

Udendørs har vi en bakke, som mange børn med glæde løber op og ned af. For nogle børn er det en hel bjergbestigning, men efter en del øvelse og voksenstøtte begynder børnene selv at bevæge sig op og ned af denne. De kravler, går eller løber op og går, løber eller triller ned. Det, at kunne øve sig og bagefter mestre noget kropsligt selv, er forbundet med udviklingen af barnets selvforståelse.

Børnene nyder at bruge spindelvævsyngen. Nogle gynger højt og vildt. Andre har brug for at begynde meget roligt med støtte fra en voksen. Igennem en periode kan den voksne øge højde og hastighed, da barnets balance og kropsfornemmelse med øvelse bliver bedre. For os er det vigtigt at barnet bliver hjulpet igennem denne periode og senere tør udfordre sig selv lidt mere.

Natur, udeliv og science

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

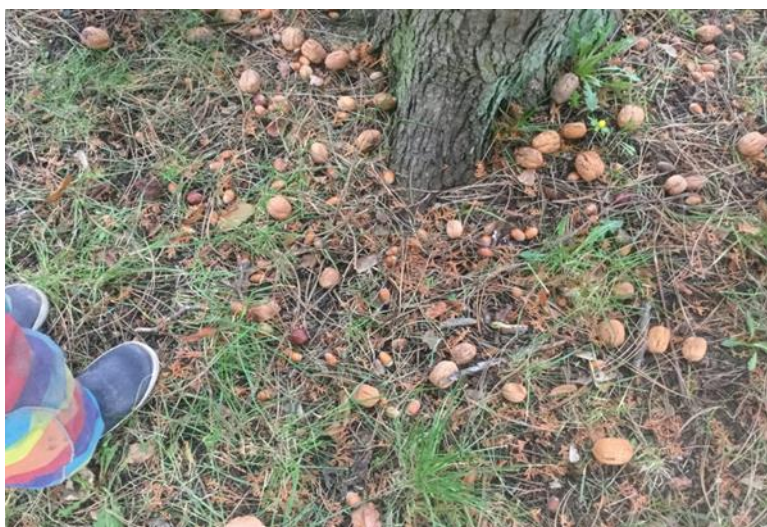
Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Legepladsen er en enestående mulighed for, at børnene får en masse sanselige oplevelser i naturen. Gennem dialog med børnene understøtter pædagogen børnenes nysgerrighed for naturen. Barnet har her de første erfaringer med mængde og rumfang igennem sine sanser.

Eksempelvis når det regner, har vi mulighed for at undersøge vand, og hvad det gør – drypper, mærke at det er blødt og koldt samt hoppe i vandpytter som sprøjter på os. Spande og kander fyldes, hældes op og børnene oplever at det er fyldt, halvt tomt for til sidst at være helt tomt. Børnene opdager, hvad der sker, hvis der kommes blade eller sten i vandet. Noget flyder ovenpå andet går til bunds.

Igennem en periode har vi arbejdet med egernet og solsorten i børnehaven. Vi har været på opdagelse i naturen og set, om vi kunne få øje på dem, finde deres levesteder og livsbetingelser. Det har vi gjort både i skoven, lokalområdet og på legepladsen. Grankogler, hvor egernet har spist af, er blevet grundigt studeret. Derudover har vi fundet mange nødder, som vi kunne undersøge sammen. Igennem projektet var barnets sanser skærpet, da vi skulle kigge, lytte, føle osv.

I børnehaven er der blevet lavet malerier af dyrene samt trillet glanspapir som pelsen på egernet. Børnene har skullet omsætte det, som de har oplevet i naturen ved hjælp af fantasien.

Under vores klimaprojekt indsamlede vi skrald i naturen. På ture i lokalområdet var det børnenes opgave at finde alt det, som ikke skulle ligge i naturen. På turene havde vi dialoger om, hvad der er hvor, og hvad der sker med det, hvis det bliver liggende. Herigennem blev børnenes nysgerrighed for naturen fremmet. Tilbage i børnehaven lavede vi en collage med det indsamlede skrald. Børnene var optaget af det, som de havde fundet, og var engageret i fremstillingen af collagen. Herigennem styrkes barnets kreative evner, da barnet kognitivt skal genskabe oplevelser fra sin færden i naturen.

Igennem vores æbleprojekt oplevede børnene, at der blev skabt sammenhæng imellem naturen, og det vi indtager. Samt hvor forskelligt noget kan være, selvom det er det samme – eks. et æble. Vi plukkede æbler, som vi pressede til saft. Her blev der talt om farver, form, vægt og smag.

Kultur, æstetik og fællesskab

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Børnehuset Fredsholm har vi fokus på, at børnene kan opdage nye sider af dem selv, får mulighed for at udtrykke sig på forskellige måder og forstår deres omverden. Vi arbejder med kultur, æstetik og fællesskab både i små og større målestok. Det kommer blandt andet til udtryk i forbindelse med traditioner, biografbureau, spisesituationer og i projektperioder.

Eksempelvis i en spisesituation stifter børnene bekendtskab med, hvad man spiser, spiser man altid i fællesskab eller alene, og hvordan agerer man i en spisesituation. Der er meget kultur - mange forskellige normer og værdier - på spil i et måltid.

Kulturarbejde i lidt større målestok har været vores projekt omkring kunst og eventyr.

I børnehaven beskæftigede vi os med flere forskellige eventyr bl.a. eventyret om Rødhætte. Børnene bliver præsenteret for eventyret igennem dialogisk læsning. Her var mulighed for at spørge ind og udfolde historien i fællesskab. Derefter blev historien fortalt ved hjælp af konkrete, så ord blev understøttet af genstande og handlinger. Der blev lavet dukketeater over Rødhætte og til sidst malerier. Barnet tilegnede sig viden og forståelse for, at kultur om samme tema kan opleves på flere forskellige måder.

Evalueringskultur

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Revideret juli 2021

Vi benytter Rudersdal Kommune evalueringsværktøj, når vi opsætter mål for børn og voksne indenfor et temaforløb, de daglige rutiner, storgruppeforløb og mm. Vi benytter EVP – modellen, postkortmodellen og EVA's `Skema til handling` fra hæftet "Redskab til selvevaluering".

Det kan eksempelvis være et temaforløb omkring "Hvem er jeg?". Her benytter vi postkortmodellen til at sætte mål, tegn mm. På et personalemøde efter endt temaforløb evaluerer vi ud fra eks. fotos, observationer eller praksisfortællinger.

Derudover arbejder vi løbende på at udfolde de forskellige elementer i det pædagogiske grundlag. Eksempelvis har vi i foråret 2021 været optaget af børneperspektiv. Både i vuggestuen og børnehaven anvender vi EVAs `Skema til handling`, hvor vi arbejder med børneperspektiv i garderoben. De fastsatte mål og tegn har gjort det muligt for os at arbejde struktureret henimod målet. Vi har løbende lavet praksisfortællinger fra garderoben for at se, om vi er der, hvor vi gerne vil være. For at blive skarpere på børneperspektivet har vi ved 2. gennemlæsning af praksisfortællingen, fortalt den ud fra barnet.

Sommeren 2020 anvendte vi EVP – modellen til at rammesætte vores kommende storgruppeforløb. Vi endte med at nå målet og se de tegn, som vi havde opsat, men dog på en helt anden måde, end vi havde tiltænkt. Dette skyldtes bl.a., at børnegruppen var meget optaget af science, så dette blev omdrejningspunktet til at nå målet. Det blev tydeligt for os, at igennem medinddragelse af børnenes interesser, blev det nemmere at nå målet. Igennem mange fotos af børnegruppen, kunne vi se udviklingen fra sommeren 2020 til april 2021.